

Orientering om femte møde i den mellemstatslige forhandlingskomité for at udvikle en internationalt juridisk bindende aftale om plastikforurening, 25. november - 1. december 2024 i Busan, Sydkorea

---

Baggrund

FN's Miljøforsamling (UNEA) vedtog på sit femte møde i marts 2022 resolutionen "*End plastic pollution: Towards an international legally binding instrument*" (resolution 5/14), Resolutionen indeholder et mandat til forhandlinger i en mellemstatslig international forhandlingskomité (INC) om en juridisk bindende aftale om plastikforurening, herunder i havmiljøet (herefter benævnt "aftalen"). Aftalen vil blive den første multilaterale miljøaftale på et specifikt produktionsmateriale og vil skulle forholde sig til indførsel af foranstaltninger i hele plastikkens livscyklus, herunder for produktion, produktdesign, forbrug, anvendelse, forsvarlig håndtering af plastikaffald og oprydning af eksisterende plastikforurening. Forhandlingskomitéen skal ifølge UNEA-resolutionen afslutte arbejdet inden udgangen af 2024. Det planlagte sidste forhandlingsmøde, INC-5, afholdes d. 25. november – 1. december 2024 i Sydkorea. Aftalen vil formelt skulle vedtages ved en efterfølgende diplomatisk konference som forventes i medio 2025.

Der er siden 2022 afholdt fire forhandlingsmøder. INC-1 blev afholdt i Uruguay i november/december 2022, hvor hvert land fik mulighed for at udtrykke sine ønsker, forventninger, bekymringer og krav til en kommende aftale. INC-2 blev afholdt i maj/juni 2023 i Frankrig, hvor hovedformålet var at give et mandat til INC-formanden til at udarbejde et præliminært udkast ("zero draft legal text") til en bindende aftaletekst. Udkastet blev drøftet på det 3. forhandlingsmøde, INC-3, som fandt sted i november 2023 i Kenya. På baggrund af drøftelserne på INC-3 blev der udarbejdet et revideret præliminært udkast ("revised zero draft"), der dannede grundlag for forhandlingerne til 4. forhandlingsmøde, INC-4, i april 2024 i Canada. Det var håbet, at INC-4 ville resultere i en konkret forhandlingstekst til brug for afsluttende forhandlinger ved INC-5. Det lykkedes dog ikke at reducere antallet af løsninger på forhandlingsbordet, som nu fremgår af en såkaldt kompilationstekst ("compilation of draft text"). INC-4 resulterede til gengæld i, at man fik nedsat en intersessionel proces med en række virtuelle møde samt et fysisk ekspertmøde i Bangkok i august 2024.

Formanden for forhandlingerne, ambassadør Luis Vayas, fremlagde den 30. oktober 2024 et såkaldt non-papir med sit bud på, hvordan en aftaletekst kunne se ud ved INC-5. Papiret er ikke et officielt aftaleudkast, men det forventes, at komitéen på INC-5 vil acceptere at bruge dokumentet som udgangspunkt for de videre drøftelser i en erkendelse om, at kompilationsteksten fra INC-4 er svær at forhandle ud fra. I non-papiret lægger formanden op til opdeling af aftaleteksten i 31 artikler, med forslag til tekst for de artikler, hvor formanden vurderer et væsentligt overlap mellem landenes holdninger. For andre centrale elementer af aftalen vurderes der af formanden ikke tilstrækkelig enighed blandt landene til at udarbejde egentligt tekstforslag før INC-5. Det drejer sig bl.a. om

artiklerne om plastikprodukter og skadelige stoffer, finansiering inklusiv etablering af en finansieringsmekanisme samt bestemmelser om produktionsloft. Der foreligger således stadig forskellige optioner for centrale dele af aftalens bestemmelser.

EU og dets medlemsstater forhandler samlet på de fleste områder. Rådet vedtog den 24. oktober 2022 en afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at forhandle på EU's vegne på områder med enekompetence, og i samarbejde med medlemsstaterne på områder med delt kompetence. Gennem EU arbejdes der på at udbrede den ambitiøse EU-lovgivning på plastikområdet, der allerede er på plads med f.eks. engangsplastdirektivet, ecodesignforordningen, kemikalielovgivningen samt emballageforordningen. Danmark såvel som EU er medlem af "High Ambition Coalition" gruppen, hvis vision er at gøre en ende på plastikforurening i 2040 samt at bringe plastikproduktionen til et bæredygtigt niveau.

Miljø- og Fødevarerudvalget er tidligere blevet orienteret skriftligt om forhandlingerne den 7. september 2022, den 24. maj 2023, den 3. november 2023, den 15. april 2024 og mundtligt af miljøministeren den 9. oktober 2024.

Forventninger til INC-5

Hovedformålet til INC-5 er at nå til enighed om en endelig aftaletekst. Det var oprindeligt hensigten, at der allerede ved INC-4 ville være udarbejdet et reelt udkast til en aftale, men det lykkedes ikke at gøre de nødvendige substantielle fremskridt i forhandlingerne. Drøftelserne ved INC-5 vil således tage udgangspunkt i formandens non-papir eventuelt med inddragelse af kompilationsteksten fra INC-4. Det bliver således et forhandlingsrum, hvor der stadig er mange optioner på bordet, der afspejler, at parterne fortsat står langt fra hinanden på flere af de helt centrale bestemmelser. Det er Danmarks og EU's ambition, at der færdigforhandles så ambitiøs en aftale som muligt inden for forhandlingspositionen. I lyset af manglen på fremskridt ved de seneste forhandlingsmøder, kan det ikke afvises, at man ikke når til enighed om en aftale inden årets udgang. I så fald forventes INC-5 forhandlingssessionen at blive suspenderet mhp. at genoptage forhandlingerne i løbet af 2025.

Såfremt forhandlingerne på INC-5 munder ud i en endelig aftaletekst, vil aftalen formelt skulle vedtages ved en afsluttende diplomatisk konference, forventeligt i andet halvår af 2025.

Folketinget vil fortsat løbende blive inddraget i arbejdet frem mod en ny plastikaftale.